

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 157/05-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Bárányu vo veci sťažnosti M. M., bytom Č., zastúpenej advokátkou JUDr. M. D., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1129/00 na neverejnom zasadnutí 24. augusta 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1129/00 **p o r u š i l** základné právo M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. M. M. **p r i z n á v a** primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Košice II **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice II je povinný zaplatiť náhradu trov konania M. M. v sume 5 302 Sk Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. M. D., K. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti M. M. vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 157/05-9 z 1. júna 2005 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť (z 15. marca 2005) M. M., bytom Č. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. D., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1129/00.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v októbri 2000 podala sťažovateľka na okresnom súde proti spoločnosti „E., s. r. o.“ (ďalej aj „žalovaná“), žalobu o zaplatenie sumy 78 830 Sk, ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 19 C 1129/00.

Na základe výzvy okresného súdu zaplatila 6. novembra 2000 súdny poplatok. Okresný súd uskutočnil 7. marca 2002 pojednávanie v uvedenej veci, ktoré bolo z dôvodu neúčasti žalovanej odročené na neurčito.

Dňa 23. februára 2005 bola okresnému súdu doručená sťažovateľkina sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní zo 14. februára 2005. Predseda okresného súdu vo svojej odpovedi sp. zn. Spr. 2329/05 z 24. februára 2005 sťažovateľkinu sťažnosť uznal za dôvodnú.

Sťažovateľka následne podala ústavnú sťažnosť namietajúc porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, pretože od roku 2000 počas doby štyroch rokov bolo v predmetnej veci nariadené iba jediné pojednávanie. Podľa názoru sťažovateľky v uvedenom konaní jej *„nie je zákonným spôsobom poskytovaná ochrana jej práv a to nečinnosťou súdu, ktorý svojou nečinnosťou vytvára priestor na ďalšie protiprávne konanie odporcu, ktorý naďalej môže vykonávať neodborné práce a obohacovať sa na úkor iných ako aj následne zapríčiniť škodu“*.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 40 000 Sk, ktorú odôvodnila tým, že v dôsledku prieťahov v predmetnom konaní *„ (...) po dobu štyroch rokov došlo k podstatnému zvýšeniu cien za stavebné a izolačné práce, ako aj k rozsiahlejšiemu poškodeniu muriva (...)“*.

Na základe uvedených skutočností a argumentácie navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že okresný súd postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1129/00 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ďalej aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať bez zbytočných prieťahov, aby priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 40 000 Sk, ako aj náhradu trov konania vo výške 10 300 Sk.

V podaní z 8. júla 2005 doručenom ústavnému súdu 12. júla 2005 sťažovateľka prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne oznámila, že súhlasí s upustením od konania verejného ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti v merite veci.

Okresný súd sa prostredníctvom svojho predsedu na základe výzvy ústavného súdu z 23. júna 2005 vyjadril k sťažnosti sťažovateľky podaním sp. zn. Spr. 683/05 z 30. júna 2005, v ktorom uviedol:

„ (...) Je pravdou, že žaloba v danej veci bola podaná na tunajšom súde dňa 11. 10. 2000 a sťažovateľka zaplatila súdny poplatok na základe výzvy súdu dňa 6. 11. 2000. Dňa 4. 1. 2001 bol rovnopis žaloby zasielaný na vyjadrenie žalovanému a 27. 1. 2001 bolo sťažovateľke doručené stanovisko žalovaného.

V januári 2002 bol určený termín pojednávania na deň 7. 3. 2002. Uvedené pojednávanie bolo odročené z dôvodu neúčasti žalovaného na neurčito.

Termín ďalšieho pojednávania bol určený na 29. 10. 2002. Dňa 10. 5. 2004 bol rovnopis žaloby doručovaný novooznačenému žalovanému a dňa 23. 2. 2005 bol určený termín pojednávania na deň 31. 3. 2005. Predvolanie na uvedené pojednávanie prevzala sťažovateľka dňa 28. 2. 2005, napriek tomu sa tohto pojednávania nezúčastnila a svoju neúčasť ospravedlnila písomným podaním, ktoré doručila súdu v deň pojednávania, a to pracovnými povinnosťami.

Keďže z výpisu z obchodného registra bolo zistené, že na majetok žalovaného bol uznesením Krajského súdu v Košiciach dňa 24. 3. 2003 vyhlásený konkurz, bola sťažovateľke táto skutočnosť oznámená prípisom zo dňa 20. 5. 2005, ktorý si neprevzala.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a chronológiu vo veci vykonaných úkonov možno pripustiť, že k prietahu v danom konaní došlo v období od 27. 1. 2001 do januára 2002, kedy bol určený termín pojednávania.

Po vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného je konanie prerušené zo zákona, preto v ňom z tohto objektívneho dôvodu nie je možné pokračovať. Za potrebné považujem však spomenúť i skutočnosť, že napriek vytýčenému pojednávaniu po podaní sťažnosti štátnej správe súdu na deň 31. 3. 2005, sa sťažovateľka vytýčeného pojednávania nezúčastnila napriek tomu, že sa jeho vytýčenia cestou svojho právneho zástupcu opakovane domáhala a podala vyššie uvedenú sťažnosť. Navyše nie je pravdivé konštatovanie sťažovateľky o tom, že za obdobie od podania žaloby bolo vo veci vytýčené jediné pojednávanie.

S poukazom na uvedené skutočnosti navrhujem aj pri vyslovení porušenia práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nepriznať jej požadované finančné zadosťučinenie, resp. priznať ho v podstatne nižšej ako ňou navrhovanej sume.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho. (...) “

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Na okresný súd bola 11. októbra 2000 doručená sťažovateľkina žaloba o zaplatenie 78 830 Sk proti „*M. B., E., K.*“.

Pokynom z 20. októbra 2000 nechal vo veci konajúci sudca vyzvať sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh v lehote 7 dní. Súdny poplatok bol na účet súdu zaplatený 6. novembra 2000.

Úpravou zo 4. januára 2001 nechal zákonný sudca doručiť podanú žalobu žalovanej spolu s výzvou, aby sa k nej v lehote 15 dní vyjadrila. Žalovaná svoje vyjadrenie k predmetnej veci okresnému súdu doručila 22. januára 2001 (vyjadrenie z toho istého dňa).

Sťažovateľke bola 27. februára 2001 doručená výzva okresného súdu na zaujatie stanoviska k vyjadreniu žalovanej v lehote 10 dní realizovaná na základe pokynu zákonného sudcu z 29. januára 2001. Pokynom z 19. júla 2001 nechal vo veci konajúci sudca urgovať predloženie žiadaného stanoviska sťažovateľky.

Podaním z 23. októbra 2001 (doručeným 24. októbra 2001) adresovaným vo veci konajúcemu sudcovi sťažovateľka požiadala o nariadenie pojednávania v predmetnej veci.

Zákonný sudca nariadil pokynom z 22. januára 2002 pojednávanie na 7. marec 2002 a nechal naň predvolať účastníkov konania. Predvolanie sa nepodarilo doručiť žalovanej (zásielka bola vrátená okresnému súdu 30. januára 2002).

Pojednávanie konané 7. marca 2002 bolo uznesením odročené na neurčito za účelom vyžiadania si výpisu z obchodného registra ohľadne žalovanej. Dňa 20. marca 2002 bol okresnému súdu predmetný výpis týkajúci sa žalovanej doručený.

Zákonný sudca pokynom z 11. septembra 2002 nariadil pojednávanie v predmetnej veci na 29. október 2002 a nechal naň predvolať účastníkov konania (zásielka pre žalovanú sa vrátila nedoručená 14. októbra 2002).

Na pojednávaní konanom 29. októbra 2002 okresný súd vypočul sťažovateľku, bývalého konateľa žalovanej (M. B.) a následne pojednávanie odročil za účelom opätovného predvolania štatutárneho zástupcu žalovanej.

Podaním doručeným okresnému súdu 18. februára 2003 sťažovateľka prostredníctvom svojho nového splnomocneného právneho zástupcu okresnému súdu oznámila, že odvolala plnomocenstvo pre svoju právnu zástupkyňu a zároveň mu zaslala plnomocenstvo pre nového právneho zástupcu na jej zastupovanie v predmetnej veci.

Okresnému súdu bolo 7. marca 2003 doručené podanie sťažovateľky, v ktorom prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla „*zámenu účastníka na strane žalovanej*“, požiadala o nariadenie pojednávania a navrhla, aby súd v rámci dokazovania nechal vypracovať znalecký posudok a vypočul svedka. V uvedenom podaní právny zástupca sťažovateľky taktiež upravil petit žalobného návrhu.

Dňa 5. apríla 2004 právny zástupca sťažovateľky požiadal o nariadenie pojednávania v predmetnej veci.

Zákonný sudca nechal pokynom z 10. mája 2004 doručiť odpis podania sťažovateľky spoločnosti E., spol. s r. o. (navrhutej na pristúpenie do konania zámenou účastníkov - podaním sťažovateľky doručeným okresnému súdu 7. marca 2003). Poštová zásielka bola vrátená okresnému súdu 18. mája 2004 (na obálke bola vyznačená adresa správcu konkurznej podstaty, ktorému bola následne zásielka doručená).

Podaním doručeným okresnému súdu 29. októbra 2004 sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu opätovne požiadala o nariadenie termínu pojednávania v predmetnej veci. Právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným 10. februára 2005 opakovane požiadal okresný súd o nariadenie pojednávania. Dňa 15. februára 2005 právny zástupca sťažovateľky okresnému súdu oznámil, že jeho plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnom konaní bolo sťažovateľkou 10. februára 2005 odvolané.

Vo veci konajúci sudca pokynom z 23. februára 2005 nariadil pojednávanie na 31. marec 2005 a nechal naň predvolať účastníkov konania. Predvolanie bolo riadne doručené obom účastníkom 28. februára 2005.

Okresný súd na pojednávaní konanom 31. marca 2005 po zistení, že sa naň nedostavili účastníci konania, a po konštatovaní, že Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 4 K 148/02-19 z 24. marca 2003 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka E., spol. s r. o., vyhlásil uznesenie „*o prerušení konania*“.

Sťažovateľka podaním doručeným 31. marca 2005 ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti (v predmetný deň vyučovala na základnej škole).

Na základe pokynu zákonného sudcu z 11. apríla 2005 bol spis predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi kvôli oznámeniu sťažovateľke o vyhlásení konkurzu na majetok žalovanej, ako aj o prerušení konania v predmetnej veci podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Z. z. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. Okresný súd vo svojom oznámení sťažovateľku taktiež vyzval, aby uviedla, či si svoju pohľadávku uplatnila v rámci konkurzného konania a či trvá na podanom návrhu alebo žiada konanie v predmetnej veci zastaviť. Zásielka sa súdu vrátila nedoručená 16. júna 2005 (s poznámkou „*adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote*“).

III.

1. 1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).“

Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných priet'ahov v kontexte medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky garantovať právo na prerokovanie veci v primeranej dobe vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (obdobne napr. III. ÚS 111/04, III. ÚS 347/04, III. ÚS 11/05).

Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (obdobne napr. III. ÚS 175/04, III. ÚS 229/04).

1. 2. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je sťažovateľkina žaloba o zaplatenie 78 830 Sk na základe tvrdenia o vadnom vykonaní diela (dohodnutých stavebných prác) žalovanou. Ústavný súd z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu, ani z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín nezistil skutočnosti svedčiace o osobitnej právnej zložitosti veci. Rozhodnutie vo veci si zrejme bude vyžadovať objasnenie viacerých skutkových otázok týkajúcich sa kvality vykonania diela (dohodnutých stavebných prác) vrátane otázok odborného, stavebnotechnického charakteru,

čo odôvodňuje potrebu vykonať znalecké dokazovanie a naznačuje možnú skutkovú zložitost' veci (obdobne napr. III. ÚS 81/05).

Priebeh posudzovaného konania, ako aj stav a rozsah doteraz vykonaného dokazovania v predmetnej veci však nesvedčia o tom, že by na dosiaľ uplynuvšiu dobu predmetného konania mala podstatný vplyv skutková zložitost' veci.

1. 3. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania prispelo k predĺženiu doby prerokovania uvedenej veci v dôsledku nedostatkov, pokiaľ ide o zákonom predpísané náležitosti podanej žaloby a nedostatočnej aktivity sťažovateľky ako žalobkyne, pokiaľ ide o splnenie procesnej povinnosti strany sporového konania označiť, resp. navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Z ustanovenia § 101 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) vyplýva pre účastníka konania procesná povinnosť prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania, poskytnutím náležitej súčinnosti súdu v záujme zabezpečenia plynulého postupu v konaní. V sporovom konaní, akým je aj posudzované konanie, nesie procesnú zodpovednosť za podanie kvalifikovaného návrhu na začatie konania, predkladanie dôkazov a včasnú realizáciu iných úkonov potrebných na dosiahnutie účelu takého konania vo výraznej miere účastník (obdobne napr. IV. ÚS 381/04, III. ÚS 347/04).

Sťažovateľka vo svojej žalobe podanej na okresnom súde neoznačila (a taktiež nepredložila) dôkazy na podporu svojich skutkových tvrdení. Rovnako označenie žalovanej v návrhu na začatie konania nemožno označiť za presné a dôsledné. Na zaplatenie súdneho poplatku musel okresný súd sťažovateľku vyzývať a splnenie svojej požiadavky na zaujatie stanoviska k vyjadreniu žalovanej musel urgovať, keďže sťažovateľka na výzvu doručенú jej okresným súdom 27. februára 2001 nereagovala.

Až 7. marca 2003 (dva týždne a tri dni pred vyhlásením konkurzu na majetok žalovanej) doručila sťažovateľka prostredníctvom svojho vtedajšieho právneho zástupcu

okresnému súdu podanie, ktorým boli odstránené viaceré nedostatky žaloby a navrhnuté dôkazy na podporu jej skutkových tvrdení.

Nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach návrhu na začatie konania (ktoré bránia súdu konať a rozhodnúť vo veci samej), nezaplatenie súdneho poplatku zo strany účastníka konania namietajúceho porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj porušenie procesnej povinnosti poskytnúť súdu náležitú súčinnosť v záujme zabezpečenia plynulého postupu v konaní patria medzi okolnosti, na ktoré ústavný súd prihliada pri posudzovaní tvrdenia o porušení označeného základného práva sťažovateľa.

Na druhej strane ústavný súd stabilne judikuje, že uvedené skutočnosti majúce vplyv na predĺženie doby konania samy osebe nevylučujú zodpovednosť súdu za zbytočné prietahy v konaní spôsobené jeho nesprávnym či neefektívnym postupom alebo dokonca nečinnosťou (obdobne napr. III. ÚS 193/03, III. ÚS 111/04, III. ÚS 338/04).

1. 4. Ústavný súd preto skúmal existenciu namietaných zbytočných prietáhov v označenom konaní aj podľa ďalšieho kritéria, ktorým bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd zistil, že v období od 10. marca 2001, keď uplynula okresným súdom stanovená lehota, v ktorej mala sťažovateľka zaujať stanovisko k námietkam obsiahnutým vo vyjadrení žalovanej k žalobe, do 22. januára 2002, keď zákonný sudca nariadil vo veci pojednávanie (viac ako desať mesiacov), nevykonal okresný súd žiadny procesný úkon smerujúci k príprave pojednávania a k následnému meritórnemu prejednaniu a rozhodnutiu predmetnej veci s výnimkou urgencie vyjadrenia sťažovateľky k námietkam žalovanej na základe pokynu zákonného sudcu z 19. júla 2001, čo nemožno kvalifikovať ako procesný postup plynulo a efektívne smerujúci k rozhodnutiu vo veci a k odstráneniu právnej neistoty účastníkov predmetného súdneho konania. Podľa § 100 ods. 1 prvej vety OSP len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Okresný súd bol navyše vo veci úplne nečinný v období od 20. marca 2002, keď bol okresnému súdu doručený žiadaný výpis z obchodného registra týkajúci sa žalovanej, do 11. septembra 2002, keď zákonný sudca nariadil termín pojednávania vo veci (takmer šesť mesiacov).

Ústavný súd dospel k záveru, že uvedené obdobia neodôvodnenej nečinnosti alebo neefektívnej činnosti okresného súdu je potrebné kvalifikovať ako obdobia, v ktorých dochádzalo k zbytočným priet'ahom v posudzovanom konaní.

Pokiaľ ide o posúdenie postupu okresného súdu v označenom konaní v období od marca 2003, prihliadal ústavný súd na skutočnosť, že vyhlásením konkurzu na majetok žalovanej uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 K 148/02-19 z 24. marca 2003 došlo k prerušeniu posudzovaného konania zo zákona podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. Nečinnosť okresného súdu v posudzovanom konaní po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného uznesenia Krajského súdu v Košiciach nemožno preto kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v konaní, pretože jeho ďalšiemu postupu v predmetnej veci bránila zákonná prekážka (obdobne napr. III. ÚS 62/03).

V dôsledku zbytočných priet'ahov v predchádzajúcich označených obdobiach (spolu šesťnásť mesiacov) však došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výrokovej časti nálezu).

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou takéhoto výroku vo vzťahu k okresnému súdu domáhala.

V čase rozhodovania ústavného súdu o namietanom porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

bolo konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 19 C 1129/00 prerušené v dôsledku prebiehajúceho konkurzného konania, v ktorom má žalovaný postavenie úpadcu. Ďalšiemu postupu okresného súdu v označenom konaní bráni v súčasnom období zákonná prekážka. Prípadný výrok ústavného súdu prikazujúci okresnému súdu konať v posudzovanom konaní by bol preto neadekvátny súčasnému stavu uvedeného konania a taktiež nevykonateľný. Na druhej strane aj po prípadnom odpadnutí zákonnej prekážky spočívajúcej v prebiehajúcom konkurznom konaní by bol okresný súd viazaný ústavnou povinnosťou vyplývajúcou priamo z čl. 48 ods. 2 ústavy postupovať v danej veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 40 000 Sk z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpela v dôsledku neprimeranej dĺžky konania.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľky, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľke sumu 10 000 Sk (bod 2 výroku tohto nálezu). Táto suma zohľadňuje charakter zbytočných prieťahov v konaní a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu sťažovateľky spočívajúcu v pocitoch právnej neistoty. Vo zvyšnej časti ústavný súd návrhu na finančné zadosťučinenie nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

Pri posúdení intenzity nemajetkovej ujmy sťažovateľky zohľadňoval ústavný súd okrem predmetu a dĺžky posudzovaného konania aj rozsah zistených zbytočných prieťahov

(šestnásť mesiacov) a taktiež skutočnosť, že sťažovateľka prispela k predĺženiu celkovej doby prerokovania predmetnej veci svojím postupom v konaní, ktorý nebol vždy zlučiteľný so zmyslom a účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, porušenie ktorého namieta sťažovateľka pred ústavným súdom (nedostatky pokiaľ ide o zákonom predpísané náležitosti žaloby, nezaplatenie súdneho poplatku hneď s podaním návrhu, pasivita pri označovaní a predkladaní dôkazov na podporu vlastných skutkových tvrdení, nereagovanie na výzvu súdu v súdom stanovenej lehote).

4. Sťažovateľka žiadala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 10 300 Sk (za dva úkony právnej služby realizované v roku 2005).

Ústavný súd pri rozhodovaní o požadovanej náhrade trov vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 2 uvedeného zákona priznal ústavný súd náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2005 (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie vo veci – sťažnosť z 15. marca 2005) vo výške 5 302 Sk (bod 3 výroku tohto nálezu).

Pri stanovení výšky priznanej náhrady trov právneho zastúpenia sťažovateľky vychádzal ústavný súd z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že predmet konania pred ústavným súdom o sťažnosti v zmysle čl. 127 ústavy je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadosťučinením, alebo s hodnotou predmetu sporu, o ktorom sa koná pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 129/03, III. ÚS 11/05).

Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2005 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 501 Sk a hodnota režijného paušálu 150 Sk.

Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie náhrady trov konania nevyhovelo (bod 4 výrokovej časti nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2005